

TÜRKİYE'DE HALK SAĞLIĞI ALANINDAKİ UZMANLIK TEZLERİNİN BİLİMSEL YAYINA DÖNÜŞTÜRÜLME ORANLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Erhan Kaya¹ , Hüseyin Üçer² , Özgü Ekinci Edoğan¹

1- Halk Sağlığı, Dulkadiroğlu İlçe Sağlık Müdürlüğü, Kahramanmaraş, Türkiye

2- Aile Hekimliği, Dulkadiroğlu İlçe Sağlık Müdürlüğü, Kahramanmaraş, Türkiye

Özet

Çalışmanın amacı; Türkiye'de Halk Sağlığı Uzmanlığı alanında yapılan tıpta uzmanlık tezlerinin ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanma durumunun değerlendirilmesidir. 2000-2018 yılları arasındaki Halk Sağlığı uzmanlık tezlerine Ulusal Tez Merkezi veritabanından ulaşılmıştır. Tezlerin yazar ve danışman adı Google Akademik, Pubmed, Dergipark Akademik veri tabanlarında aratılmış, makale ve tezin içeriği ile başlığı karşılaştırarak makalenin tezden üretilme durumu araştırmacılarca belirlenmiştir. Araştırmamızda 2000 yılından 2018 yılına kadar olan toplam 565 tezin tamamı değerlendirmeye alınmıştır. Tezlerin 243'ü (%43,0) 2016-2018 yılları arasında ve tez sahibi uzman hekimlerin 250'si (%44,2) erkektir. Tezlerin %83,0'ü tanımlayıcı/kesitsel araştırma tipindedir ve %90,1'inde anket uygulanmıştır. Tezlerde en fazla iş sağlığı (%20,5) ve kadın-üreme sağlığı (%12,7) konuları görülmüştür. Tezlerin ortalama 3,17±2,60 yılda makale olarak yayınlandığı, tez sahibi hekimlerin makalelerin %83,6'sında birinci isim oldukları ve tezlerin 171'inin (%30,3) bilimsel makaleye dönüştüğü saptanmıştır. Tezlerin %10,4'ü Sciences Citation Index ve Science Citation Index-Expanded, %12,9'u diğer uluslararası, %7,0'si ulusal indeksli dergilerde yayınlanmıştır. Tezler yıllara göre kategorize edilerek incelendiğinde en fazla 2000-2005 yılları arasında (%47,7), araştırma tiplerine göre değerlendirildiğinde en fazla kohort araştırmalarında (%47,1), konulara göre değerlendirildiğinde ise en fazla kadın-üreme sağlığı (%37,7) konusundaki tezlerin bilimsel yayına dönüştüğü bulunmuştur. Sonuç olarak; Halk Sağlığı uzmanlık alanında, diğer alanlardaki gibi tezlerden bilimsel yayına dönüşme oranları çok düşüktür.

Anahtar Kelimeler: Halk sağlığı, tez, yayın.

EVALUATION OF PUBLICATION RATE OF PUBLIC HEALTH SPECIALTY THESES IN TURKEY

The aim of the study; investigate the publication rate of Public Health specialty theses in national and international journals. National Thesis Center database for Public Health Specialist theses between 2000-2018 was researched. Author and consultant name of theses was searched in Google Scholar, Pubmed, Dergipark Academic databases, by comparing the content of the article and the thesis, the status of the article's production from the thesis was determined by the researchers. All 565 theses from 2000 to 2018 have been evaluated in our research. 243 of the theses (43.0%) are between 2016-2018 and 250 of the specialist physicians (44.2%) were male. Cross-sectional/descriptive research type was used in 83% of theses and questionnaire was applied in 509 (90.1%) of the theses. The most common areas were found to be occupational health (20.5%) and reproductive health (12.7%). It was found that theses were published as articles in an average of 3.17±2.60 years, the resident was the first author in 83.6% of the articles and 171 of theses (30.3%) have been turned into articles. 10.4% theses were published in Sciences Citation Index and Science Citation Index-Expanded, 12.9% were published in international and 7% in national indexed journals. It was found that when the theses were categorized and analyzed according to years, it was mostly in between 2000-2005 (47.7%), when evaluated according to research types, it was mostly in cohort studies (47.1%) and when evaluated according to subjects, it was mostly in reproductive health (37.7%) turned into scientific articles. As a result of publication rates of Public Health specialty theses are low.

Key words: Public health, theses, publication.

Sorumlu Yazar / Corresponding Author: Erhan Kaya

Halk Sağlığı, Dulkadiroğlu İlçe Sağlık Müdürlüğü, Kahramanmaraş, Türkiye

e-mail: erhan.ky1@gmail.com **ORCID:** 0000-0001-7458-3024

Diğer Yazarlar: Hüseyin Üçer: 0000-0003-1216-7281 **Özgü Ekinci Edoğan:** 0000-0002-8731-7961

Geliş tarihi / Received: 28.05.2020, **Kabul Tarihi / Accepted:** 11.09.2020

Nasıl Atıf Yapırım / How to Cite: Kaya E, Üçer H, Edoğan Ekinci Ö. Türkiye'de Halk Sağlığı Alanındaki Uzmanlık Tezlerinin Bilimsel Yayına Dönüştürülme Oranlarının Değerlendirilmesi. ESTÜDAM Halk Sağlığı Dergisi. 2020;5(3):410-7.

Giriş

Halk sağlığı, toplumun sağlık düzeyinin her yönden korunması, geliştirilmesi, bunların toplumsal düzeyde uygulanmasını sağlayan bir bütün olmakla birlikte ülkelere göre bilim dalı olarak farklı isimlendirilebilmektedir. Dünyada halk sağlığı uzmanlığı eğitimi bu halk sağlığı anlayışının gelişmesiyle oluşmuş olup, günümüzden yaklaşık 300 yıl öncesine dayanmaktadır (1,2). Türkiye’de ilk Halk Sağlığı uzmanlık eğitimi 1958 yılında Refik Saydam Hıfzıssıhha Okulunda, o dönem okul müdürü olan Prof. Dr. Nusret Fişek’in çabalarıyla başlamış, 1965 yılında Hacettepe Üniversitesinde Toplum Hekimliği Enstitüsünün kurulmasıyla birlikte ilk kez Halk Sağlığı Uzmanlık eğitimi verilmeye başlanmıştır (3).

Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre uzmanlık öğrencisinin uzmanlık ana dalında uzmanlık eğitimi bitirme sınavına girebilmesi ve mezun olabilmesi için tez hazırlaması zorunludur (4). Tez yazımı sırasında öğrenilen araştırma becerileri uzman adaylarına bir ömür boyu katkı vereceği için önemi daha fazla öne çıkmaktadır (5). Uzmanlık tezleri bilimsel araştırmalar için büyük fırsat olarak değerlendirilmektedir. Tezlerin sayısı kadar niteliğindeki artışın da sağlanması, ülkemizin uluslararası bilim sahasındaki yeri açısından oldukça önemlidir. Türkiye’de tezlerin bilimsel yayına dönüşüp dönüşmediği konusunda yeterli bir takip sistemi bulunmamaktadır (6).

Bilimsel araştırma için büyük fırsat olan tez hazırlamanın esas amaçlarından birisi makale yazma yeteneğinin araştırma tekniklerini kullanarak artırılması ve yeni bilgi üretilmesi ile beraber bilimsel çalışma yapmaktır. Tez

yazımından sonraki aşama, çalışma sonuçlarının bilim dünyasına hakemli dergilerde yayın şeklinde paylaşımıdır. Yüksek etki faktörlü dergilerde yayın yapmak, daha fazla kitleye ulaşmayı sağlar ve çalışmanın kalitesini değerlendirmeye fırsat tanır. Bu bakımdan bilimsel makale, tez için ayrıca önemli bir kalite testidir. Bir tezin bilimsel makaleye dönüşümü olmadan kamu ve bilimsel topluluğa aktarımı tam olarak sağlanamaz (7-9).

Çalışmamızda Türkiye’de Halk Sağlığı Uzmanlığı alanında yapılan tıpta uzmanlık tezlerinin ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanma durumunun değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

2000-2018 yılları arasındaki tezlere 01 Mayıs 2020 ve 13 Mayıs 2020 tarihleri arasında Yüksek Öğretim Kurulu Tez Merkezi (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>) veri tabanından ulaşılmıştır. Tezlerin yayına dönüşme süreci göz önüne alınarak 2019 ve 2020 yılındaki tezler araştırmaya alınmamıştır. Tezlerin basılma yılı, tezlerin yapıldığı yer, tez danışmanının unvanı, araştırma tipi kayıt edilmiştir. Ulusal Tez Merkezi detaylı arama bölümünden Halk Sağlığı Anabilim Dalı, tez türünden ise tıpta uzmanlık tezleri seçilmiştir. Toplamda 565 tez araştırılmıştır. Tezlerin yazar ve danışman adı Google Akademik, Pubmed, Dergipark Akademik veritabanlarında aratılmış, makale ve tezin içeriği ile başlığı karşılaştırılarak makalenin tezden üretilme durumu araştırmacılarca belirlenmiştir. Makalede yazarın kaçınca isim olduğu, yayınlandığı derginin hangi grup veritabanında indekslendiği [Science Citation Index (SCI), Science Citation Index Expanded

(SCI-E), Social Sciences Citation Index (SSCI), diğer uluslararası ve ulusal] makale olarak yayınlanma yılı kayıt edilmiştir. Tezlerin konulara göre ve araştırma tipine göre makale olarak yayınlanma oranları yüzdeler ile gösterilmiştir. Farklı konuların aynı anda ele alındığı tezlerde baskın olan konu seçilmiştir. Kategorik değişkenlerin karşılaştırılmasında Ki kare testi kullanılmış, $p < 0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Tezlere erişim izini olduğu için ayrıca etik kurul onayı almaya gerek duyulmamıştır.

Bulgular

Çalışmamızda 2000 yılından 2018 yılına kadar olan yayınlanan tezler incelendiğinde; Tezlerin 243'ü (%43,0) 2016-2018 yılları arasındadır. Tez sahibi uzman hekimlerin 250'si (%44,2) erkek, 315'i (%55,8) kadındır, Tezlerin 509'unda (%90,1) anket uygulanmış, 354'ünde (%62,7) tez danışmanı unvanının

profesör olduğu görülmüştür. Halk Sağlığı Uzmanlarının mezun olunan yer olarak illerin incelemesinde en fazla Ankara 96 (%17), İstanbul 59 (%10,4) ve İzmir'in 54 (%9,6) mezun verdiği görülmüştür. Tezlerin 171'inin (%30,3) bilimsel makaleye dönüştüğü saptanmıştır, Yayınlanan bu tezlerin %10,4'ü Sciences Citation Index ve Science Citation Index-Expanded, %12,9'u diğer uluslararası, %7,0'si ulusal indeksli dergilerde yayınlanmıştır. Tezlerin ortalama $3,17 \pm 2,60$ yılda makale olarak yayınlandığı, tez sahibi hekimlerin makalelerin %83,6'sında birinci isim oldukları görülmüştür, Tezlerde en fazla iş sağlığı (%20,5), kadın-üreme sağlığı (%12,7), bulaşıcı hastalıklar-bağışıklama (%7,6) konularına ağırlık verildiği saptanmıştır. Kadın-üreme sağlığı konusundaki tezlerin diğer tezlere göre daha fazla oranda (%37,7) yayına dönüştüğü bulunmuştur. Tezlerin konulara göre yayına dönüşme oranları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Tezlerin konularına göre bilimsel makale olarak yayınlanma durumları.

Tez konuları	Toplam tez		Yayın olma		SCI, SCI-e yayın olma	
	n	%*	n	%**	n	%**
İş sağlığı	116	20,5	32	27,6	10	8,6
Kadın-üreme sağlığı	72	12,7	27	37,5	12	16,7
Bulaşıcı hastalıklar-bağışıklama	43	7,6	11	25,6	4	9,3
Beslenme, obezite	38	6,7	12	31,6	5	13,2
Ruh sağlığı	35	6,2	10	28,6	1	2,8
Bağımlılık (Sigara, alkol, uyuşturucu madde, internet, oyun, ekran)	34	6,1	12	35,3	3	8,8
Kronik hastalıklar	32	5,7	11	34,4	4	1,2
Sağlık hizmetleri	27	4,8	6	22,2	1	3,7
Okul sağlığı	21	3,7	6	28,6	3	14,3
Çevre sağlığı	21	3,7	5	23,8	1	4,7

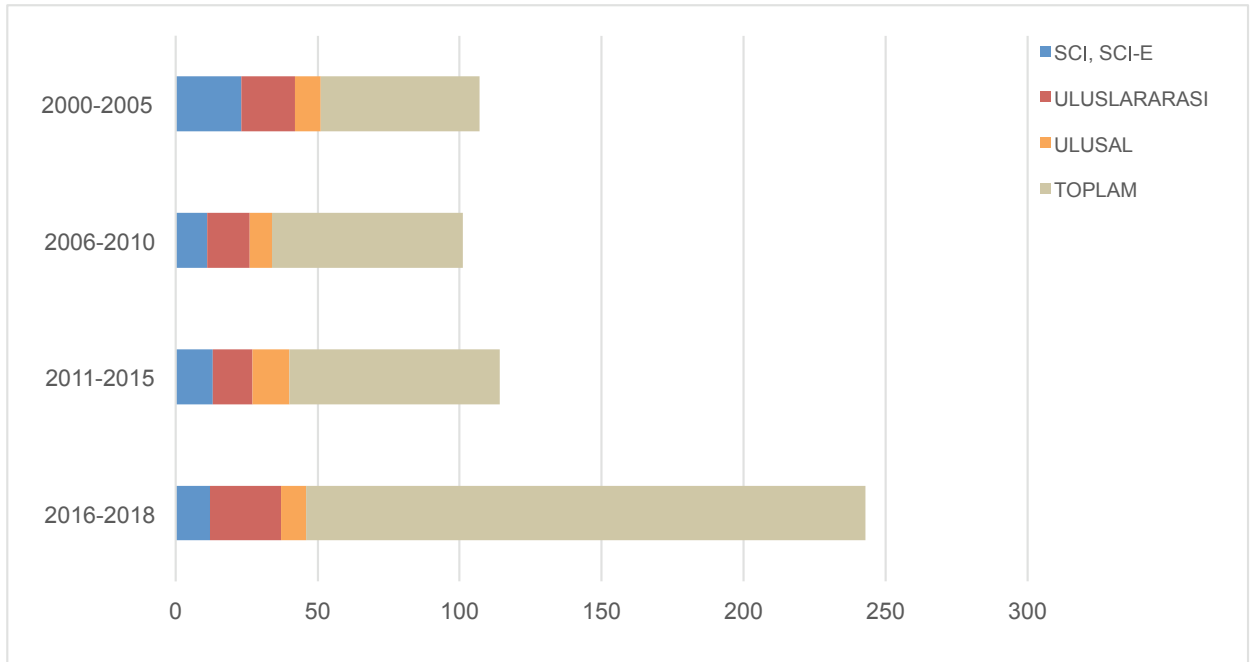
Yaşlı sağlığı	18	3,2	5	27,8	3	16,7
Sağlıklı yaşam	16	2,8	4	25,0	1	6,2
Çocuk sağlığı	16	2,8	5	31,2	1	6,2
Kanser ve tarama	11	2,0	3	27,3	2	18,2
Diğer (sağlığın geliştirilmesi, kaza, yaralanma, olağan dışı durumlar, evde sağlık hizmetleri, sağlık ekonomisi, sağlık eğitimi, alternatif ve tamamlayıcı tıp, yeti yitimi, akılcı ilaç kullanımı, epidemiyoloji, sağlık hukuku ve yönetimi, ağız ve diş sağlığı, göç sağlığı)	65	11,5	22	33,8	8	12,3
Toplam	565	100,0	171	30,3	59	10,4

*Sütun yüzdesi

**Satır yüzdesi (yayın olma ve SCI, SCI-E yayın olma durumu, toplam tez sayısına göre oranlanmıştır, Yayın olma sayısı, SCI, SCI-E yayın olma sayısını kapsamaktadır.

Tez yılları kategorize edilerek incelendiğinde en fazla tezin (243 tez) 2016-2018 yılları arasında olduğu görülmüştür. 2000-2005 yılları arasındaki tezlerin %47,7'si, 2006-2010 yılları arasındaki tezlerin %33,7'si, 2011-2015 yılları arasındaki tezlerin %35,1'i, 2016-2018 yılları arasındaki tezlerin %18,9'unun bilimsel yayına dönüştüğü saptanmıştır. Tezlerin makaleye dönüşümleri oranları, gruplandırılmış

yıllar arasında istatistiksel olarak anlamlı derecede farklı saptanmıştır ($\chi^2=31,948$, $p<0,001$). Ayrıca 2016-2018 yılı kategorisinde yayınlanmış tezlerin içerisinde SCI, SCI-E indekslenen dergilerde yayınlanma oranı yüzde olarak daha düşük bulunmuştur. Tezlerin yayınlanma yılı ve makaleye dönüşme oranları ile ilgili bulgular Şekil 1'de gösterilmiştir.

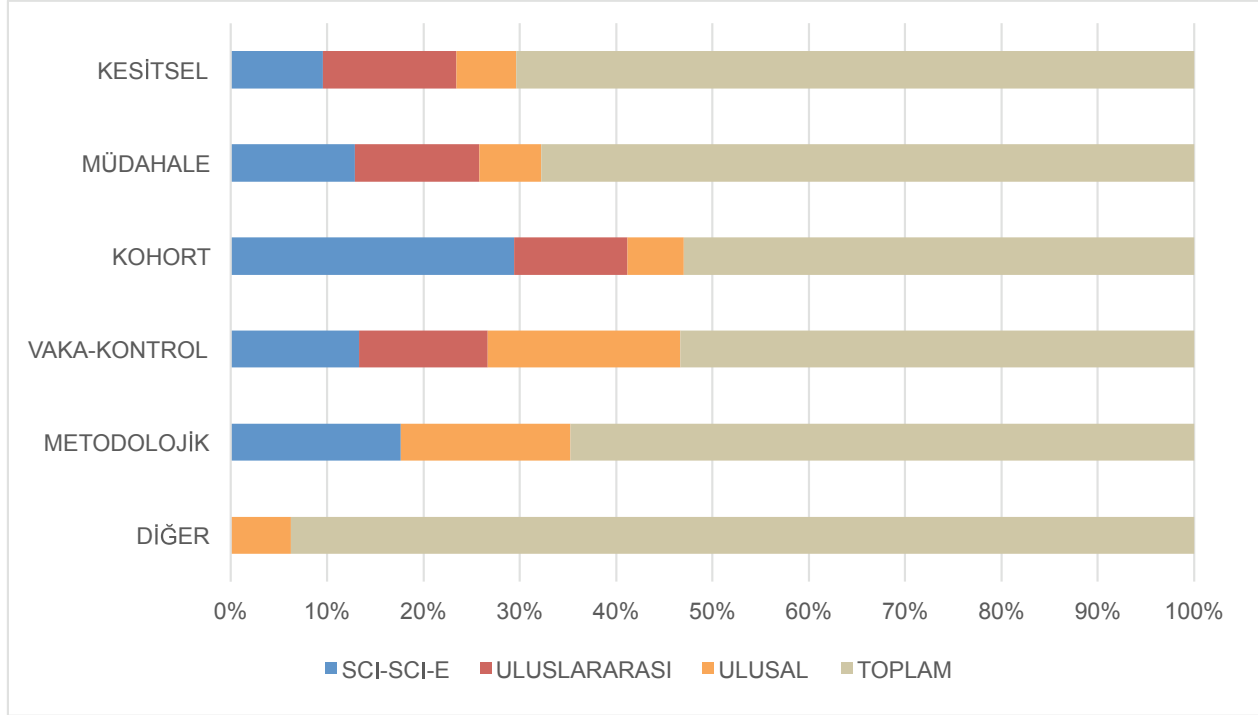

Not: İndeksler birbirlerini içermektedir, toplam sayı tüm renklerin toplamıdır.

Şekil 1: Yayınlanan tez sayılarının yıllara göre dağılımı.

Tezler araştırma tipine göre incelendiğinde; tezlerde kullanılan en fazla araştırma tipi tanımlayıcı/kesitsel araştırmalardır. Tezlerin 469'u (%83) tanımlayıcı/kesitsel, 15'i (%2,7) olgu kontrol, 17'si (%3,0) kohort, 31'i (%5,5) müdahale, 17'si (%3,0) metodolojik, 16'sı (%2,8) diğer araştırma tipleridir. Tanımlayıcı / kesitsel araştırmalarının

bilimsel makale olarak yayınlanma oranı %29,6, olgu kontrol araştırmalarının %46,7, kohort araştırmalarının %47,1, müdahale araştırmalarının %32,3, metodolojik araştırmaların %35,3 bulunmuştur. Yayınlanmış tezler içinde en fazla yüzdede SCI, SCI-E indeksli dergilerde kendine yer bulan çalışmalar, kohort araştırma tipindedir (Şekil 2).

Not: İndeksler birbirlerini içermektedir.

Şekil 2: Araştırma tipine göre tezlerin yayınlandığı indekslerin yüzde dağılımı.

Tezleri makaleye dönüştürme oranlarının cinsiyet ile ilişkisi incelendiğinde; erkek hekimlerin %27,6'sı kadın hekimlerin %32,4'ü tezlerini yayına dönüştürmüştür. Kadın hekimler daha çok tezlerini yayına dönüştürse de aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($X^2=1,509$, $p=0,219$).

Tartışma

Çalışmamızda 2000 yılından 2018 yılına kadar olan yayınlanan tezler incelenmiş, tezlerin %30,3'ünün

makaleye dönüştürüldüğü görülmüştür. Tüm tezlerin %10,4'ü SCI, SCI-E, %12,9'u diğer uluslararası, %7,0'si ise ulusal indeksli dergilerde yayınlanmıştır. Sipahi ve ark (7) 2009 yılına kadar olan 298'i uzmanlık tezi olmak üzere toplam 538 adet Halk Sağlığı alanındaki tezi incelemiş, bunlardan %29,9'unun yayına dönüştüğünü saptamıştır. Çalışmamızda doktora tezleri incelenmemiş, 2000-2018 yılları arasındaki Halk Sağlığı alanındaki tüm uzmanlık tezleri incelenmiş, yayınlanma oranları bu çalışma ile benzer bulunmuştur. Bu konuda yapılmış diğer çalışmalar incelendiğinde

Türkiye’de 2018 yılına kadar Psikiyatri alanında yapılan tezlerin %37,7’sinin yayınlandığı, yayınlanan tezlerin %28,5’inin SCI ve SCI-E indeksli dergilerde olduğu görülmüştür (10). Acil Tıp alanında yapılmış çalışmada 539 tez incelenmiş, bunlardan 111’inin yayına dönüştüğü 52’sinin SCI ve SCI-E indeksli dergilerde yayınlandığı saptanmıştır (11). Diğer bazı çalışmalarda; Kulak Burun Boğaz alanındaki tezlerin %35,6’sı, Adli Tıp alanındaki tezlerin %32,6’sı Aile Hekimliği alanındaki tezlerin %11,5’inin yayına dönüştüğü bulunurken, bu çalışmalarda sırasıyla tezlerin %21,2, %15,2, %3,9’unun SCI ve SCI-E indeksli dergilerde yayınlandığı görülmüştür (12-14). Dünyadan bazı benzer araştırmalar incelendiğinde ise, Fransa’da tıbbi tezlerin %17’si Finlandiya’da %23,8’inin yayınlandığı çalışmalar vardır (15,16). Tezlerin bilimsel makaleye dönüşme oranı çalışmamızda ve diğer çalışmalarda benzer olmakla birlikte oldukça düşüktür ve tezlerden bilimsel yayın üretilme sorununun sadece Türkiye ile sınırlı kalmadığı görülmektedir. Bilimsel makaleye dönüşümün yetersiz olmasını nedensel olarak inceleyen bir çalışmada akademik kariyer yapan ve yapmayan gruplar arasında tez çalışmasının yayınlanması açısından anlamlı farklılık saptanmıştır (10). Halk Sağlığı uzman hekimlerinde de akademik görev alma talebinin az olması ve üniversite dışı sahada daha çok görev alma istekleri, özellikle SCI ve SCI-E indeksli dergilerde yayın yapmanın zorlaşması, tezlerin içerik olarak zayıf kalması, zaman yetersizliği, bilimsel makale yazım ve gönderim tekniklerindeki eğitim yetersizlikleri, hekimlerin tezleri uzmanlık ehliyeti almak için sadece bir zorunluluk olarak görmesi gibi diğer başka

etkenlerin de tezlerin makaleye dönüşümüne diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de engel olabileceği düşünülmüştür. Tezlerin yayına yetersiz oranlarda dönüşümünün sebepleri için detaylı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Tezler yıl olarak kategorize edildiğinde 2016-2018 döneminde toplam 243 tez ile Tıpta Uzmanlık Sınavındaki kadro artışının etkisi belirgin bir şekilde hissedilmiştir. Bu aralıkta tezlerin çok fazla olmasına rağmen yayınlanma oranı ve SCI, SCI-E indeksli dergilerde yayınlanma oranı oldukça düşük saptanmıştır. Her ne kadar çalışmamızda tezlerin ortalama 3,17 yıl gibi uzun bir sürede makale olarak yayınlandığı bulunmuşsa da dergilerdeki makalelerin uzun kabul ve yayın süreçleri de bu sürenin uzamasına neden olabilmektedir, Psikiyatri alanındaki çalışmada yıllara göre benzer gruplama yapılmış bu çalışmada tezden yayın oranı; 2011-2015 yılları arasında %37,2, 2006-2010 yılları arasında %45,2, 2016 ve 2018 yılında ise %12,5 olarak bulunmuştur (10). Tezlerin yayınlanma sürelerinin 2,95 ve 3 yıl olarak saptandığı çalışmalar bulunmaktadır (13,14). Tezlerin yayın olma süreleri literatürdeki örneklerle benzer ve uzun bulunmuştur. Uzmanlık ihtisası sonrası Sağlık Bakanlığı kadrolarında farklı bölgelere mecburi hizmete gönderilen Halk Sağlığı uzmanları ayrıca bir uyum dönemi geçirmekteyken, bilimsel çalışmalardan uzaklaşabilmektedir. Dergilerin uzun değerlendirme süreçleri ve yeni uzman hekimlerdeki makale yazım ve gönderim tekniklerindeki zayıflığın da ayrıca tezin makale olarak yayınlanma süresini uzattığı düşünülmektedir.

Araştırmamızda kadın hekimler, erkek hekimlere göre daha fazla oranda yayın yapmış olduğu bulunsa da

istatistiksel olarak anlamlı sonuç vermemiştir. Hollman ve ark. (17) çalışmasında, kadınların erkeklere göre 1,4 kat daha fazla yayın yaptıkları bulunmuştur, Bu sonucun kadınların daha fazla akademik kadrolarda yer almak istemeleri ile ilişkili olabileceği düşünülmüştür.

Çalışmamızda hekimlerin %83,6'sı makalelerinde birinci isim olmuşlardır, Makalelerde ilk isimin araştırıldığı dört farklı çalışmada bu oranlar %84 ile %87,4 arasında (9,11-13) bizim çalışmamız ile benzer oranlarda saptanmıştır.

Araştırmamızda tezlerin araştırma tipine göre değerlendirmesi yapıldığında; tezlerde kullanılan en fazla araştırma tipi tanımlayıcı/kesitsel araştırmalardır. Tezlerin yapılan değerlendirilmesinde; birçok tezde, gözlemsel çalışmalar içerisine ayrı bir araştırma tipi olan tanımlayıcı çalışmalara, analitik çalışma tipi olan kesitsel çalışmalar içerisinde tanımlayıcı/kesitsel araştırmalar şeklinde yer verildiği ve yanlış ifade edildiği görülmüştür. Bu yüzden tanımlayıcı ve kesitsel çalışmalar beraber değerlendirilmiş bu araştırma tiplerinde yayınlanma oranı %29,6 olarak bulunmuştur. Olgu-kontrol ve kohort araştırmalarının çalışmamızda özellikle de SCI, SCI-E indeksinde oldukça yüksek oranlarda yayına dönüştüğü saptanmıştır, Epidemiyolojik olarak neden-sonuç ilişkisini daha iyi ortaya koyan bu tipteki araştırmaların literatürde daha etkin yer aldıkları görülmektedir.

Çalışmamızda tezler daha çok iş sağlığı ve kadın-üreme sağlığı konuları üzerinde iken, en az işlenen konular ise sağlık yönetimi, ağız ve diş sağlığı ile göç sağlığıdır, Sipahi ve ark. (7) çalışmasında

da iş sağlığı ve üreme sağlığı konularının Halk Sağlığı tez konuları arasında ağırlıkta olduğu görülmüştür. Çalışmamızda kadın-üreme sağlığı konularında yapılan tezlerin daha fazla yayına dönüştüğü görülmektedir, Bu durum bu konulara ağırlık veren hekimlerin genellikle kadın olması ve kadınların tezlerden daha fazla oranda bilimsel yayın yapmaları ile açıklanabilmektedir.

Çalışmamızda 13.05.2020 tarihi itibarıyla yayınlanmış olan makaleler taranmıştır. 2017 ve 2018 yılı tezlerinin yayınlanma oranı, tezlerin ortalama yayınlanma süresi 3,17 yıl olduğu için düşük saptanabilmiş olacağından bu durum çalışmamızın kısıtlı yanıdır.

Sonuç olarak, Halk Sağlığı uzmanlık alanında, diğer alanlardaki gibi tezlerden bilimsel yayına dönüşme oranları çok düşüktür. Her ne kadar doçentlik başvuru şartları arasında (16) tezdən en az bir yayın yapılması zorunlu hale getirilmiş olsa da, kongre sözlü bildirilerinin yayın olarak görülmesi ve özellikle tezdən yapılan yayının getirdiği puanın diğer yayınların yarısı kadar olması nedeniyle bu şartın etkinliği tartışmalıdır.

Tezden yayın yapma oranlarının artırılması amacıyla; Sağlık Bakanlığı kadrolarında göreve başlayan uzman hekimlerin bilimsel çalışmalardan uzaklaşmaması için bilimsel çalışmaların mesleğin her alanında teşvik edilmesi, makale yazımı ve gönderimi için hekimlere eğitim verilmesi, uzmanlık ihtisası sırasında tezlerin zorunluluk olarak sunulmaması, içeriği dolu ve özgün tezler planlanması, makale okuma ve yazımının öneminin hekimlere hissettirilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

- 1- Kılıç B, Şahan C, Bahadır H. Dünyada ve Türkiye'de Halk Sağlığı Uzmanlık Eğitiminin Tarihçesi, İçeriği ve İstihdam Politikaları, TAF Preventive Medicine Bulletin 2014;13(6): 495-504.
- 2- Rosen, G. A History of Public Health, Johns Hopkins Üniversitesi Yayınları, 1993.
- 3- Öztekin Z, Nusret Fişek ile söyleşi-18 Mart 1986. TTB Merkez Konseyi, Ankara, Kasım 1992.
- 4- Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği T.C. Resmi Gazete, Tarihi: 26.04.2014, Sayı:28983.
- 5- Cone JD, Foster SL. Dissertations and Theses from Start to Finish: Psychology and Related Fields, Second edition, Washington DC, American Psychological Association, 1993.
- 6- Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıpta Uzmanlık Eğitimi Bilimsel Kurulu (TUEK). 2017, Tıpta Uzmanlık Eğitiminde Kalite, www.sbu.edu.tr, Erişim Tarihi: 27.04.2020.
- 7- Sipahi H, Durusoy R, Ergin I, Hassoy H, Davas A, Karababa AO. Publication rates of public health theses in international and national peer-review journals in Turkey, Iranian journal of public health, 2012;41(9):31.
- 8- Dhaliwal U, Singh N, Bhatia A. Masters theses from a university medical college: publication in indexed scientific journals, Indian J Ophthalmol, 2010; 58(2): 101-4.
- 9- Ogunyemi D, Bazargan M, Norris K et al. The development of a mandatory medical dissertations in an urban medical school, Teach Learn Med, 2005;17:363-9.
- 10- Erim BR, Petekkaya S. Türkiye'de Psikiyatri Alanında 1981-2018 Yılları Arasında Yapılmış Uzmanlık Tezlerinin Değerlendirilmesi, Türk Psikiyatri Dergisi, 2020;31(1):20.
- 11- Tekin E, Karagöz S, Akbaş İ. Acil Tıp Uzmanlık Tezlerinin Dergilerde Yayınlanması Bakımından Analizi, Ahi Evran Tıp Dergisi, 2019; 3(1): 26-30.
- 12- Çetin AÇ, Boran C, Erdağ TK. Kulak burun boğaz uzmanlık tezleri yayına dönüşüyor mu? Kulak Burun Bogaz Ihtis Derg, 2017;27(4);185-93.
- 13- Çağlayan D, Çelik C, Kaya A, Aktaş EÖ. Evaluation of Publication Rate of Forensic Medicine Specialty Theses in Turkey, The Bulletin of Legal Medicine, 2020;25(1);1-5.
- 14- Üçer H, Keten HS. Aile hekimliği alanında yapılan tıpta uzmanlık tezleri bilimsel makale olarak yayınlanıyor mu?, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 2601;11(1).
- 15- Salmi LR, Gana S, Mouillet E. Publication pattern of medical theses, France, 1993-98, Med Educ, 2001;35:18-21.
- 16- Nieminen P, Sipila K, Takkinen HM. Medical theses as part of the scientific training in basic medical and dental education: experiences from Finland, BMC Med Educ, 2007;7:51-9.
- 17- Hollmann M, Borrell C, Garin O, Fernández E, Alonso J. Factors influencing publication of scientific articles derived from masters theses in public health, International journal of public health, 2015;60(4);495-504.
- 18- Doçentlik Başvuru Şartları, Sağlık bilimleri temel alanı, Erişim Tarihi 13.05.2020 http://www.uak.gov.tr/temelalan/TA_Tablo10_2020M_10032020.pdf